

CASUS WETENSCHAPPELIJKE INTEGRITEIT

2017

Onzorgvuldig tot stand komen rapport - ongegrond

Wageningen University & Research

1. Onderwerp van de klacht

Op [datum] heeft het college van bestuur van stichting Wageningen Research aan de Commissie Wetenschappelijke Integriteit (CWI, verder 'de commissie') verzocht te onderzoeken of de gevolgde procedure bij de totstandkoming van het door stichting Wageningen Research opgestelde ... rapport '...' (...) heeft geleid tot schending van de wetenschappelijke integriteit.

2. Korte omschrijving van de feiten

1. Opdracht en samenstelling CWI

Op [datum] heeft het college van bestuur van stichting Wageningen Research aan de Commissie Wetenschappelijke Integriteit (CWI, verder 'de commissie') gevraagd de gevolgde procedure bij de totstandkoming van het ... rapport '...' (...) nader te onderzoeken (...). De CWI heeft deze opdracht op [datum] aanvaard (...).

Aanleiding voor dit verzoek waren vragen ... over vermeende beïnvloeding van de tekst van het eindrapport '...' door de opdrachtgever,

Naar aanleiding hiervan heeft de directie van ... eerst een interne commissie ingesteld om de gang van zaken rond de totstandkoming van het rapport nader te onderzoeken. De interne commissie heeft op [datum] haar rapport uitgebracht. De interne commissie heeft daarbij uitsluitend gekeken naar het functioneren van de eigen medewerkers van Wageningen University & Research (WUR) bij de totstandkoming van dit rapport en de rol van externe partijen niet nader onderzocht.

Aan de CWI is daarom vervolgens gevraagd de gehele gevolgde procedure bij de totstandkoming van het rapport te onderzoeken en met name de vraag te beantwoorden "of de gevolgde procedure bij het tot stand komen van het genoemde rapport heeft geleid tot schending van de wetenschappelijke integriteit".

De Commissie Wetenschappelijke Integriteit WUR was voor deze adviesvraag als volgt samengesteld:

- ✓ ...
- ✓ ...
- ✓ ... en
- ✓ ...

De commissie is bij deze opdracht ondersteund door een onafhankelijk secretaris, ...

2. Procedure

De CWI heeft allereerst geconstateerd dat de opdracht aan de commissie niet gebaseerd is op een formele klacht over een mogelijke schending van de wetenschappelijke integriteit, maar op een verzoek van de rector om de gevolgde procedure nader te onderzoeken. Dat betekent dat de gebruikelijke werkwijze van de CWI bij een klachtenprocedure hier niet van toepassing is en dat de CWI voor deze opdracht een specifieke aanpak heeft gevolgd.

De CWI heeft besloten een eigen, onafhankelijk onderzoek uit te voeren naar de totstandkoming van het ...-rapport `...`, waarbij de beschikbaar gestelde documenten als achtergrond informatie zijn gebruikt.

Aan de commissie zijn de volgende stukken als achtergrond documenten ter beschikking gesteld:

- Opdracht directeur ... aan de interne commissie,
- Eindrapport interne commissie ...(...), inclusief 29 bijlagen, waaronder de ..., e-mailwisseling projectleider ... en contactpersoon ... namens opdrachtgever en verschillende versies van de oorspronkelijke interne notitie en het uiteindelijke eindrapport `...`.
- Maildossier ...,
- ... – Stichting DLO,
- Protocol voor ... en Wageningen UR voor communicatie over onderzoeksresultaten.

De commissie heeft zich op basis van bovengenoemde documenten een beeld gevormd van de belangrijkste personen die betrokken waren bij de totstandkoming van het rapport `...` en heeft vier personen uitgenodigd voor een interview. Dit zijn:

- ✓ [geïnterviewde 1] (... , projectleider rapport `...`)
- ✓ [geïnterviewde 2] (... , destijds hoofd sectie ...)
- ✓ [geïnterviewde 3] (... , destijds afdelingshoofd onderzoeksveld...)
- ✓ [geïnterviewde 4] (... , destijds contactpersoon namens de opdrachtgever, ... voor het rapport `...`)

De CWI heeft op [datum] interviews gehouden met [geïnterviewde 1] en [geïnterviewde 3] en op [datum] interviews met [geïnterviewde 4] en [geïnterviewde 2]. Alle interviews hebben in Utrecht plaatsgevonden.

De verslagen van de interviews zijn door de geïnterviewden gefiatteerd. De commissie heeft aan de geïnterviewden toegezegd dat de vertrouwelijke verslagen alleen als inhoudelijke basis dienen voor het eindrapport van de commissie, en dat deze niet als integrale bijlage bij het eindrapport van de commissie zullen worden gevoegd of anderszins openbaar gemaakt.

De commissie heeft ook aan [opdrachtgever] gevraagd de stukken in te kunnen zien, die betrekking hebben op de correspondentie over het onderzoek "...". Helaas is deze correspondentie niet meer aanwezig

De CWI is van mening dat zij zich op basis van de interviews een goed beeld heeft kunnen vormen van de gevolgde procedure door ... en de interactie met de opdrachtgever (...) bij de totstandkoming van het rapport `...` en heeft daarom besloten dit eindrapport zonder de extra informatie van [opdrachtgever] over ... af te ronden. Deze extra informatie had dit beeld kunnen bevestigen.

De commissie heeft zich bij haar oordeelsvorming mede gebaseerd op de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening, ook wel bekend onder de naam `Code

Wetenschappelijke Integriteit'.

3. Totstandkoming ...-rapport '...' (...)

De commissie heeft zich op basis van de beschikbaar gestelde documenten en de interviews met de vier bovengenoemde personen een goed beeld kunnen vormen van de gevolgde procedure bij de totstandkoming van het betreffende rapport. De projectleider heeft zorgvuldig bijgehouden welke versies van de interne notities en het uiteindelijke openbare rapport zijn gemaakt en een gedetailleerd overzicht (tijdlijn) van de verschillende versies en de communicatie daarover met mede-projectleden en de opdrachtgever aan de commissie verstrekt.

In dit hoofdstuk zal de commissie het proces en de gevolgde procedure bij de totstandkoming van het rapport beknopt weergeven. Het begon met een vraag van [opdrachtgever] aan de zogeheten helpdesk ... van ... om een analyse te maken van de oorzaken van de ... (deel 1 van de interne notitie voor ...). Later kwam daar een verzoek van [opdrachtgever] bij, om ...opties aan te geven voor ... (deel 2 van de interne notitie voor [opdrachtgever]). Tenslotte heeft [opdrachtgever] op verzoek van ..., naar aanleiding van vragen gesteld door ..., aan ... gevraagd de interne notitie om te zetten in een officieel rapport

Tijdlijn totstandkoming ...-rapport '...'

De casus begon op [datum] met een vraag van [opdrachtgever] aan de helpdesk... om een analyse te maken van de oorzaken van

....

Een dag later, op [datum], liet [opdrachtgever] weten dat de beantwoording van de gestelde vraag een verhoogde urgentie had, i.v.m. ..., en vroeg of het mogelijk was een conceptnotitie aan te leveren voor [datum].

... ging akkoord met deze opdracht (een relatief kleine opdracht van ca. 20 werkdagen). Bij het onderzoek werden naast de projectleider twee medewerkers van ... en twee andere medewerkers van ... betrokken.

De conceptnotitie is op [datum], met instemming van het sectiehoofd ..., aan [opdrachtgever] gestuurd. Dezelfde dag is door ... een brief over deze kwestie aan ... gestuurd, waarbij het onduidelijk is, c.q. niet door de commissie valt te achterhalen, in hoeverre daarbij gebruik is gemaakt van de conceptnotitie.

Op [datum] werd de conceptnotitie afgerond en toegestuurd aan [opdrachtgever], met het verzoek om nader overleg over een – door [opdrachtgever] mogelijk gewenste - uitbreiding van de opdracht.

Dit resulteerde op [datum] in een aanvullende kennisvraag van [opdrachtgever] om de interne notitie uit te breiden met een tweede deel over ... (omvang ca. 15 werkdagen).

Op [datum] meldde ... aan ... dat de laatste hand werd gelegd aan een rapport over ... en dat dit rapport binnenkort aan ... zou worden toegestuurd.

Op [datum] verzocht [opdrachtgever] ... om de volledige interne notitie om te zetten in een officieel ... rapport.

... ging akkoord met de voorgestelde omzetting in een officieel ... rapport. Op [datum] heeft

de projectleider de laatste versie van het rapport aan [opdrachtgever] gestuurd. De daarop volgende discussie met [opdrachtgever] spitste zich toe op een passage in het midden van het rapport over de mogelijkheid van concurrentie (qua marktpositie) tussen verschillende ...variëteiten. De specifieke aandacht voor deze passage had te maken met een lopende juridische procedure van een voormalige ... tegen [opdrachtgever]. De onderzoekers waren zich bij het schrijven van het rapport bewust van deze ... situatie.

Op [datum] werd de eindeversie van het rapport aan [opdrachtgever] gestuurd en parallel daaraan ter goedkeuring aan het sectiehoofd en het afdelingshoofd met de mededeling dat er nog discussie gaande was met [opdrachtgever] over één passage.

Op [datum] werd overeenstemming bereikt tussen onderzoekers en opdrachtgever over de betreffende passage en werd de definitieve tekst van het rapport vastgesteld en op [datum] door de algemeen directeur ... goedgekeurd. Vervolgens ging het rapport op [datum] naar de drukker en is op [datum] toegestuurd aan [opdrachtgever].

4. *Interne kwaliteitscontrole ...-rapport "..."*

Algemeen geldende procedures voor kwaliteitscontrole bij ...

Alle opdrachten en de daarop gebaseerde offertes moeten door de directie van ... worden goedgekeurd. Bij de opdrachtverstrekking wordt in de meeste gevallen door de opdrachtgever bepaald of het gaat om een (zo geheten vertrouwelijke, maar feitelijk) interne notitie of om een openbaar rapport. Een interne notitie moet aan dezelfde kwaliteitseisen voldoen als een openbaar rapport, maar een interne notitie wordt niet op de website van ... geplaatst. Alle notities en rapporten moeten aan de gebruikelijke wetenschappelijke kwaliteitseisen voldoen. Voor een openbaar rapport geldt dat het rapport niet binnen twee maanden na verzending aan de opdrachtgever openbaar zal worden gemaakt. Die regel is door [...] met WUR afgesproken om ... voldoende gelegenheid te geven zich voor te bereiden op De termijn kan korter dan twee maanden zijn als de opdrachtgever daarmee akkoord gaat. De termijn kan ook langer zijn, b.v. in afwachting van een eventuele ...reactie. De kwaliteitsborging vindt plaats via een interne procedure. De tekst van een conceptrapport wordt zo nodig ter beoordeling voorgelegd aan een senior onderzoeker en ter goedkeuring aan het afdelingshoofd en/of de directie. Het afdelingshoofd fungeert daarbij als belangrijkste kwaliteitsmanager. Het afdelingshoofd heeft een toetsende rol en moet controleren of het rapport aan de procedurele en kwaliteitseisen voldoet. Daarbij wordt in eerste instantie gekeken naar de inleiding, werkwijze, samenvatting, conclusies en de auteurs van het rapport.

Bij grotere onderzoeksopdrachten is het tevens gebruikelijk dat er een breed samengestelde begeleidingscommissie wordt ingesteld, met vertegenwoordigers van de opdrachtgever en andere stakeholders.

... heeft geen standaard framework of checklist voor het beoordelen en controleren van de wetenschappelijke kwaliteit van ... publicaties.

Kwaliteitsborging rapport `...'

Zowel de beide interne notities als het uiteindelijke ...rapport `...` hebben de gebruikelijke reviewprocedures ondergaan. De interne notities zijn becommentarieerd en goedgekeurd door het sectiehoofd en het afdelingshoofd. Het uiteindelijke ... rapport is tevens door een niet direct bij het project betrokken "senior scientist" beoordeeld. Daarnaast hebben de twee betrokken afdelingshoofden van ... en ... en de beide directeuren van ... en ... het rapport beoordeeld. Het eindrapport is uiteindelijk door het betrokken afdelingshoofd en algemeen directeur van ... formeel goedgekeurd. Op basis van de interne communicatie was er voor

leidinggevenden geen aanleiding om hier andere dan normale aandacht aan te besteden.

Omdat deze onderzoeksvraag begonnen is als een beperkte helpdeskvraag is er voor dit onderzoek geen begeleidingscommissie ingesteld. Dit soort vragen / opdrachten valt onder de categorie "... " ... van

... onderzoek ...: Met het ... onderzoek (...) draagt Wageningen University & Research bij aan ... De onderzoeksresultaten worden gebruikt door ... en door ..., ... (...).

5. Interactie tussen opdrachtgever (...) en ... bij de totstandkoming van het rapport "... "

... is tot in de jaren ... onderdeel geweest van In 1998 is stichting Dienst Landbouwkundig Onderzoek opgericht, waarmee de verzelfstandiging van DLO, waaronder ..., een feit was. In 2000 werd ... een besloten vennootschap (BV), met stichting DLO als enig aandeelhouder. Later is de BV status weer veranderd in die van stichting DLO, sinds 5 september 2016 stichting Wageningen Research. Na de oprichting van de stichting Dienst Landbouwkundig Onderzoek in 1998 is de borging van de onafhankelijkheid van de DLO onderzoeksinstituten, waaronder ..., afzonderlijk geregeld. ... heeft zich tevens meer ingezet voor het versterken van zijn wetenschappelijke kwaliteit o.a. door het aantrekken van gepromoveerde onderzoekers en ook door eigen onderzoekers te laten promoveren.

In De Wageningse Gedragscode Wetenschapsbeoefening uit 2008 staat over de relatie met de opdrachtgever het volgende:

"De Researchinstituten (DLO) zijn door hun financiering - grotendeels door... goed te keuren programma's en contractresearch - en daaruit voortvloeiende onderzoeksturing, minder autonoom. Niettemin moet ook hun onderzoek voldoen aan de (internationale) wetenschappelijke standaarden van goed en verantwoord wetenschappelijk onderzoek en mogen resultaten en conclusies niet beïnvloed worden door belangen en wensen van de opdrachtgevers".

Bij de totstandkoming van het ...-rapport `...' is er, zoals gebruikelijk, regelmatig contact geweest tussen opdrachtgever (...) en de projectleider (...). Dit contact is in de beginfase belangrijk om tot een goede formulering van de juiste vraagstelling te komen. In de eindfase krijgt de opdrachtgever vaak de gelegenheid om op het concept-rapport te reageren, dit kan ook middels tekstvoorstellen die b.v. met "track changes" worden aangegeven in de tekst. Het is nadrukkelijk de taak van de onderzoekers om te beslissen of de tekstwijzigingen geaccepteerd worden of niet.

In de eindfase van het rapport spitste de discussie tussen de contactpersoon van ... en de projectleider van ... zich toe op de formulering van een passage over de mogelijke marktconcurrentie tussen verschillende ... variëteiten.

Versie ... [datum]

In de versie van het ...-rapport van [datum] staat de volgende passage:

Een aantal ... geven aan dat ... (...) te maken heeft met de concurrentie van Een handelaar die zowel ... als ... aanbiedt geeft aan dat deze in dezelfde landen en regio's worden afgezet. bevindt zich in een wat hoger prijssegment waar het de concurrentie moet aangaan met soorten als

... is een hybride van de ...soorten ... en werd vooral afgezet in Het product ... verschilt op een aantal punten van Er zijn onvoldoende gegevens beschikbaar om vast te stellen of er sprake is van substitutie van ... door ... in bepaalde marktsegmenten.

Versie [opdrachtgever] [datum]

Op [datum] stuurt de contactpersoon [opdrachtgever] de ...-passage door aan verschillende collega's binnen [opdrachtgever] – een gebruikelijke procedure – waaronder de juridische afdeling van [opdrachtgever], met de vraag of deze tekst negatief kan doorwerken voor ... i.v.m. de lopende rechtsprocedures. De juriste stelt op [datum] "Heb ...-rapport bekeken en roept wel weer vragen op bij ons verhaal voor de rechter". Zij stelt daarom voor de betreffende tekstpassage te wijzigen. Deze tekstwijziging, mede gebaseerd op informatie van het ..., wordt door de contactpersoon van [opdrachtgever] vervolgens doorgestuurd aan de projectleider ... met de vraag of de projectleider zich in de tekst kan vinden:

Een aantal ... geven aan dat de ... (...) te maken heeft met de concurrentie van

... is een hybride van de ...soorten ... en werd vooral afgezet in Het product ... verschilt op een aantal punten van Het wordt, naast Duitsland, ook in andere Europese landen afgezet.

"... bevindt zich in een wat hoger prijssegment waar het concurreert met duurdere soorten als Op basis van de thans beschikbare gegevens kan daarom geconcludeerd worden dat er geen substitutie van ... door in bepaalde marktsegmenten plaatsvindt. Er zijn onvoldoende gegevens beschikbaar om vast te stellen of er sprake is van substitutie van ... door ... in bepaalde marktsegmenten".

Versie ... [datum]

De projectleider ziet onvoldoende reden om de tekst van [opdrachtgever] over te nemen en stelt op [datum] een alternatieve tekst voor die deels terugvalt op eerdere formuleringen:

Een aantal ... geven aan dat ... (...) te maken heeft met de concurrentie van

... is een hybride van de ...soorten ... en werd vooral afgezet in

... verschilt op een aantal punten van Er zijn onvoldoende gegevens beschikbaar om vast te stellen of er sprake is van substitutie van ... door ... in bepaalde marktsegmenten.

Reactie [opdrachtgever]

Als reactie mailt [opdrachtgever] aanvullende informatie van ... aan projectleider ... met het verzoek de tekst aan te passen zoals eerder door [opdrachtgever] voorgesteld. De projectleider ziet nog steeds geen reden om de door [opdrachtgever] voorgestelde tekst over te nemen en neemt daarover contact op met [opdrachtgever].

Versie [datum] (tevens de versie die in het eindrapport terecht is gekomen)

Na het gesprek met [opdrachtgever] overlegt de projectleider ... intern over een alternatieve formulering waarbij feiten en meningen duidelijker onderscheiden worden. Deze scheiding, ook qua lay-out door meningen cursief weer te geven, was ook elders in het rapport gebruikt. Dit leidt tot de volgende tekst:

Een aantal ... geven aan dat ... (...) te maken heeft met de concurrentie van Een handelaar die zowel ... als ... aanbiedt geeft aan dat deze in dezelfde landen en regio's worden afgezet. ... bevindt zich in een wat hoger prijssegment waar het de concurrentie moet aangaan met soorten als Het ... geeft op basis van cijfers uit 2008 aan dat beide producten, zowel wat betreft prijsstelling als afzetmarkt niet in hetzelfde marktsegment zitten. ... geven aan dat verschillen in prijs die in 2008 bestonden sindsdien veel kleiner zijn geworden.

... is een hybride van de ...soorten ... en werd vooral afgezet in.... Het product ... verschilt

wat betreft kleur en textuur van

Deze alternatieve formulering wordt na goedkeuring door het sectiehoofd toegestuurd aan [opdrachtgever]. Dit is ook de tekst die in de uiteindelijke versie van het ... rapport staat. De ... onderzoekers staan voor de volle 100% achter de tekst van het rapport en de conclusies van het rapport zijn door de wijziging van de tekstpassage op geen enkele wijze aangetast.

De laatste versie van deze passage is besproken met en goedgekeurd door het sectiehoofd, maar niet meer ter goedkeuring voorgelegd aan het afdelingshoofd en de Algemeen Directeur.

6. *Bevindingen van de commissie*

Alle onderzoeksrapporten (inclusief interne nota's en notities) van ... moeten voldoen aan de (internationale) wetenschappelijke standaarden van goed en verantwoord wetenschappelijk onderzoek en resultaten en conclusies mogen niet beïnvloed worden door belangen en wensen van de opdrachtgevers (De Wageningse Gedragscode Wetenschapsbeoefening, 2008). Vanaf 2014 is de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening (Code of Conduct) van toepassing op de wetenschappelijk onderzoekers van

In de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening staat onder punt 5 "onafhankelijkheid" o.a.:

Principe

Wetenschapsbeoefenaren verrichten hun werk in academische vrijheid en in onafhankelijkheid. Voor zover beperkingen van die vrijheid onvermijdelijk zijn worden zij zichtbaar gemaakt.

Uitwerking

5.1. Als een wetenschapsbeoefenaar onderwijs of onderzoek in opdracht van derden verricht, wordt hij in staat gesteld om, nadat de kaders zijn vastgesteld, de opdracht onafhankelijk van de opdrachtgevers uit te voeren. De probleemstelling is wetenschappelijk interessant, niet alleen met het oog op het specifieke belang van de opdrachtgever. De gebruikte methode is wetenschappelijk verantwoord. Op de onderzoeksresultaten heeft de opdrachtgever geen invloed.

5.2. Opdrachten dragen aantoonbaar bij aan het wetenschappelijk onderwijs of onderzoek.

De CWI constateert dat de gedragscode is opgesteld ten behoeve van wetenschappelijk onderzoekers bij academische instellingen. De code is op het punt van onafhankelijkheid van onderzoekers en onderzoeksresultaten goed toepasbaar op ... onderzoek. De veronderstelling dat deze onderzoeksopdrachten ook aantoonbaar bijdragen aan de ontwikkeling van de wetenschap zal bij ... onderzoek niet altijd kunnen worden waar gemaakt, omdat dit type onderzoek niet primair gericht is op het verkrijgen van nieuwe wetenschappelijke inzichten. ... onderzoek is afgestemd op een concrete onderzoeksvraag van de opdrachtgever. Door het specifieke karakter van die onderzoeksvraag is een intensief contact tussen opdrachtgever en onderzoeker in alle fasen van het onderzoek gewenst.

De commissie constateert dat de relatie tussen het ... (...) zodanig is, dat een onafhankelijke borging van het onderzoek en de daarop gebaseerde notities en rapporten goed geregeld moet worden.

De commissie merkt op, dat deze casus in de loop van de tijd in twee fasen is opgeschaald van een simpele helpdesk vraag naar het verzoek om een officieel rapport uit te brengen.

Voor de beantwoording van de helpdesk vraag is er geen begeleidingscommissie met externe experts en stakeholders ingesteld en bij de opschaling van het onderzoek is dat ook niet gebeurd. Gezien de politieke en maatschappelijke gevoeligheid van bepaalde delen van het rapport zou een extra onafhankelijke review van het rapport door een volledig onafhankelijke onderzoeker van binnen of bij voorkeur buiten de eigen organisatie verstandig zijn geweest.

De CWI is er unaniem volledig van overtuigd dat de onderzoekers van ... en ... de interne notities en het eindrapport zorgvuldig hebben opgesteld en dat de beschikbare informatie zorgvuldig is verwerkt.

In de eindfase zijn door het [opdrachtgever] tekstsuggesties gedaan voor de "... marktsegmenten passage", die door de projectleider niet zijn overgenomen. De projectleider heeft communicatie met [opdrachtgever] in de eindfase ervaren als druk om de passage aan te passen, maar heeft uiteindelijk, na intern overleg met mede-onderzoekers en het sectiehoofd, gekozen voor een formulering waar de onderzoekers volledig achter staan. Hierbij heeft men zich bewust beperkt tot het gescheiden weergeven van de verschillende meningen en de feiten, wat volgens de CWI een volledig acceptabele benadering is.

De contactpersoon van [opdrachtgever] heeft ten stelligste ontkend dat hij druk op de onderzoekers zou hebben uitgeoefend en heeft het belang van de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de onderzoekers benadrukt.

Op dit punt hebben de direct betrokkenen verschillende percepties van de gesprekken, die in de eindfase gevoerd zijn, die niet door de geschreven of email-correspondentie kunnen worden geverifieerd. De commissie kan hierover dan ook geen uitspraak doen.

7. Conclusies en aanbevelingen

De CWI constateert dat het ...-rapport '...' (...) op een zorgvuldige manier tot stand is gekomen. In de eindfase zijn er vanuit [opdrachtgever] alternatieve tekstvoorstellen gedaan voor de "...passage" in het rapport, waarbij de onderzoekers uiteindelijk zelf een formulering hebben opgesteld waar zij inhoudelijk volledig achter staan.

De projectleider heeft contacten met het [opdrachtgever] echter wel als oneigenlijke druk ervaren om de tekst van de "...passage" te wijzigen. De projectleider is hier op een professionele manier mee omgegaan en heeft – in overleg met mede-onderzoekers en het sectiehoofd – zijn eigen tekst opgesteld. In hoeverre er door het [opdrachtgever] (oneigenlijke) druk op de projectleider is uitgeoefend om de tekst aan te passen kan echter niet met schriftelijke bewijzen worden aangetoond.

Deze casus illustreert dat het belangrijk is, om de relatie tussen opdrachtgever en onderzoekers bij iedere onderzoeksvraag (dus ook bij helpdesk vragen) bij aanvang goed vast te leggen, waarbij de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de onderzoekers volledig worden gewaarborgd. Ook bij dit type ... onderzoek zullen de probleemanalyse, de keuze van de onderzoeksmethodiek en de interpretatie van de resultaten door de onderzoekers volgens wetenschappelijke principes moeten worden uitgevoerd.

Gezien de uiteindelijke omvang en impact van het onderzoek was het waarschijnlijk verstandiger geweest om voor de uitvoering van dit onderzoek een begeleidingscommissie in te stellen met vertegenwoordigers van [opdrachtgever], de ... sector en andere relevante maatschappelijke groeperingen. De onafhankelijke borging van het onderzoek had in dit geval nog versterkt kunnen worden door het eindrapport voor te leggen aan een volledig onafhankelijke reviewer, van binnen of - bij voorkeur - van buiten het eigen instituut.

De publieke rol die de WUR vervult en de onafhankelijke en onpartijdige houding van WUR onderzoekers impliceert, dat zij bij de beantwoording van een onderzoeksvraag van een opdrachtgever niet alleen kijken naar de belangen van de opdrachtgever, maar ook de belangen van stakeholders en de samenleving als geheel meenemen bij de formulering en de beantwoording van de onderzoeksvraag.

De Gedragscode Wetenschapsbeoefening is niet zonder meer volledig toepasbaar op beleids-ondersteunend en toegepast onderzoek, omdat de gedragscode de nadruk legt op de bijdrage die het onderzoek levert aan de verdere ontwikkeling van de wetenschap en niet zozeer op toepassing van bestaande wetenschappelijke inzichten. De punten die betrekking hebben op de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de onderzoekers zijn wel onverkort van toepassing voor Wageningen Research. Het verdient aanbeveling om binnen Wageningen Research de discussie actief te stimuleren over de wijze waarop de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening binnen Wageningen Research het beste geïnterpreteerd en gehanteerd kan worden.

3. Advies van de commissie aan het College van Bestuur

De CWI constateert dat het ...-rapport `...' (...) op een zorgvuldige manier tot stand is gekomen. In de eindfase zijn er vanuit [opdrachtgever] alternatieve tekstvoorstellen gedaan voor de "...passage" in het rapport, waarbij de onderzoekers uiteindelijk zelf een formulering hebben opgesteld waar zij inhoudelijk volledig achter staan.

De projectleider heeft contacten met het [opdrachtgever] echter wel als oneigenlijke druk ervaren om de tekst van de "...passage" te wijzigen. De projectleider is hier op een professionele manier mee omgegaan en heeft – in overleg met mede-onderzoekers en het sectiehoofd – zijn eigen tekst opgesteld. In hoeverre er door het [opdrachtgever] (oneigenlijke) druk op de projectleider is uitgeoefend om de tekst aan te passen kan echter niet met schriftelijke bewijzen worden aangetoond.

4. Aanvankelijk oordeel van het College van Bestuur

Het college van bestuur neemt de conclusie van de commissie over.

5. LOWI

Betrokkenen hebben het aanvankelijk oordeel van het college van bestuur niet aan het LOWI voorgelegd.

6. Definitief oordeel van het College van Bestuur

Het college van bestuur neemt op 18 april 2017 het besluit om het aanvankelijk oordeel om te zetten in een definitief oordeel.